

Alkusanat

Tuomarineuvosto vaikuttaa toimillaan voimakkaasti partiotaitokilpailun kulkuun. Ratkaistavat ongelmat tulevat suurelta osiltaan ennakoimatta ja vaativat nopeaa reagointia tuomarineuvostolta. Toisaalta suuri joukko ongelmia toistuu lähes jokaisessa kilpailussa samanlaisena.

Tämän ohjeen tarkoituksena on antaa tuomarineuvostoille ohjeita kilpailuviikonloppua varten. Ohjeen tarkoituksena on myöskin yhtenäistää hämäläisten partiotaitokilpailujen tuomarointia, jottei tuomarineuvostojen menettely samoissa tilanteissa eri kilpailuissa poikkeaisi hengeltään toisistaan.

Ohje ei korvaa sääntökirjaa vaan pyrkii antamaan tuomarineuvostolle ohjeita sääntöpykälien tulkitsemiseksi piirin kilpailuissa. Pääsääntö kaikissa kilpailuissa on, että sääntöjä noudatetaan. Ohjeessa on kuitenkin esitetty joitakin esimerkkitalanteita, joissa sääntöjen linjasta voidaan tarvittaessa poiketa.

Tuomarineuvosto tekee itsenäisiä päätöksiään kunkin tilanteen edellyttämällä tavalla, eikä ohjeessa esitettyjä malleja pidä käyttää päätöksen perusteluina. Perustelut päätökselle on edelleen löydettävä sääntökirjasta ja kilpailutapahtumista. Tämä ohje on laadittu Hämeen Partiolaisten vakiintunutta tuomarikäytäntöä noudattaen ja sen soveltamista SP:n tai muiden piirien järjestämiin kilpailuihin tulee tehdä harkiten.

1. Yleistä

1.1. Tuomarineuvoston kokoonpano (säännöt §38)

Tuomarineuvostoon kuuluu puheenjohtaja, kilpailijoiden edustaja, kilpailujen yleisvalvoja sekä kilpailujen johtaja. Hämeessä myös toinen kilpailun valvojista kuuluu tuomarineuvostoon ja on sen äänivaltainen jäsen.

Puheenjohtajan ja kilpailijoiden edustajan valitsee piirin kilpailuissa kilpailujaosto. Kilpailijoiden edustaja on tapana pyrkiä saamaan seuraavan vuoden kilpailun järjestäjistä.

Tuomarineuvosto käsittelee asiat siinä järjestyksessä kuin ne sille esitetään. Kuka tahansa tuomarineuvoston jäsenistä voi tuoda asioita tuomarineuvoston käsiteltäväksi omaaloitteisesti.

1.2. Kilpailuviikonlopun ohjelma (säännöt §40)

Tuomarineuvoston toiminta alkaa kokoontumisella kilpailuviikonloppuna ennen ilmoittautumisen alkua. Tarvittaessa tuomarineuvosto voi toimia jo ennen kilpailuviikonloppua tehden ennakkopäätöksiä järjestäjien kanssa esimerkiksi varautumisesta vaikeasti ennakoitaviin asioihin.

Tuomarineuvosto on kilpailupaikalla koko kilpailun ajan.

Tuomarineuvoston rutiineihin kuuluvat ainakin seuraavat asiat:

- kilpailun osallistujien vahvistaminen ennen kilpailun alkua
- tasapistetilanteissa ratkaisevista tehtävistä päättäminen ennen kilpailun alkua
- palkintojen jaon aloittamisesta päättäminen
- tarkistuspyyntöjen käsitteleminen
- vastalauseiden käsitteleminen
- kilpailua koskevista muutoksista päättäminen
- kilpailua koskevista epäselvyyksistä päättäminen

1.3. Tuomarineuvoston tarvitsema materiaali

Tuomarineuvosto tarvitsee toimiessaan kaikki kilpailuun liittyvät tiedot. Kilpailuviikonlopun ajaksi on tuomarineuvoston syytä varata käden ulottuville ainakin seuraavat materiaalit:

- SP:n partiotaitokilpailuja koskevat säännöt ja järjestelyohjeet
- kilpailun ennako-ohje
- kilpailumappi, joka sisältää kaiken tehtäviin ja rataan liittyvän materiaalin mukaan lukien arvostelupöytäkirjat, suunnistuskartat, oikeat vastaukset jne.
- tuomarineuvosto-ohje

Näiden avulla ongelmien ratkominen voidaan aloittaa heti, riippumatta siitä ollaanko maastossa vai kilpailukeskuksessa.

2. Tuomarineuvoston toiminta

2.1. Hyvä tuomarikäytäntö

Partio on hauska harrastus ja kilpailijat odottavat myös partiotaitokilpailujen olevan sitä. Kilpailijoiden ja järjestäjien motiivit ovat yhtenevät: Kilpailijoilta saatu positiivinen palaute on paras palkkio kilpailujen eteen uurastaneelle kisajärjestäjälle. Kenelläkään kilpailujärjestäjällä ei ole mitään syytä pyrkiä haittaamaan jonkin vartion kilpailua tai tuottamaan heille omalla toiminnallaan huonoa mieltä. Tuomarineuvoston tehtävänä on puuttua sääntörikkeisiin ja muihin selviin epäkohtiin. Kaikessa toiminnassa on tavoitteena turvata kilpailijoille rehti, tasapuolinen ja hyvä kilpa, joka tuottaa niin kilpailijoille kuin myös järjestäjille hyvää mieltä.

2.2. Päätöksenteko tuomarineuvostossa

Tuomarineuvosto koostuu erilaisista ihmisistä, joten myös sen päätökset riippuvat suuresti siihen kuuluvien ihmisten arvomaailmasta. Kilpailijan kannalta on kuitenkin epäedullista, jos tuomarineuvostojen peruslinja ja toimintatavat poikkeavat suuresti eri kilpailuissa. Tästä syystä on tärkeää, että tuomarineuvoston jäsenet selvittävät itselleen päätöksenteon taustatiedoksi myös aiemmin samanlaisissa tilanteissa tehtyjä päätöksiä.

Päätöksen teon on perustuttava sääntöihin, ja siihen miten asioiden *pitää* olla. Asioita pitää käsitellä objektiivisesti ja puolueettomasti. Tavoitteena tulee olla kaikkien osapuolien kannalta paras ja oikeudenmukainen ratkaisu, eikä eri osapuolten itsekkäät motiivit saa ohjata päätöksentekoa.

Ennen päätöksentekoa tuomarineuvoston on pyrittävä selvittämään itselleen eri osapuolten näkökannat asiassa. Lisäksi on selvitettävä mahdollisimman luotettavasti mitä kyseisessä tapauksessa on tapahtunut ja miten siinä olisi pitänyt tapahtua.

Vastalauseen tekijän motiivina on saada vartiolle jokin etu, joka on joko jäänyt saamatta tai heidän mielestään vartiolle kuuluisi. Tuomarineuvoston on tärkeätä pystyä erottamaan onko kyseessä sääntökikkailu tai muu ylimääräisen edun tavoittelu, vai oikeutettu itselle kuuluvien oikeuksien perääminen.

Kilpailun järjestäjät taas saattavat kokea vastalauseen protestina heidän järjestelyjään tai ajatuksiaan kohtaan, joka puolestaan synnyttää helposti “kasvojen säilyttämisen” tarvetta. Järjestäjien mielihyvän tavoittelu ei kuitenkaan saa johtaa epäoikeudenmukaiseen ratkaisuun.

Tuomarineuvoston on syytä tehdä yksittäisen vartion kannalta epäedullisia ratkaisuja vain, jos on varmaa, että vartio on tehnyt jotain, johon on tarpeen puuttua.

2.2.1. Perustelut

Tuomarineuvoston on aina pystyttävä esittämään päätöksilleen kunnolliset perustelut. Tukena päätösten perusteluissa tuomarineuvosto voi käyttää seuraavia asioita:

- sääntöjen kirjaimellinen tulkinta: mitä säännöissä sanotaan
- sääntöjen henki: mitä sääntöjen laatija on tarkoittanut
- tehtäväkäsken ja annettujen ohjeiden kirjaimellinen tulkinta: mitä ohjeissa todella lukee
- tehtäväkäsken henki: mitä ja millä tavoin vartion on haluttu toimivan

- partiotaitokilpailujen tavoite
- partioihanteet
- partion kasvatustavoitteet
- johdonmukaisuus, loogisuus, ennakkotapaukset

Lisäksi on syytä pohtia seuraavia seikkoja:

- onko vartio kärsinyt vääryyttä muihin nähden
- onko asian muuttaminen koko kilpailun kannalta edullista tai haitallista
- onko kyseessä ylimääräisen edun tavoittelu vai vilpitön väärinymmärrys
- jos kyseessä on virhe tai väärinymmärrys onko vika järjestelyissä vai kilpailijoissa
- onko kyseessä hyväksyttävä, järjestäjän tarkoittamasta poikkeava tapa suorittaa tehtävä

Jos kyseessä on järjestelyissä tapahtunut virhe, jota ei voida korjata, johtaa looginen oikeudenmukaisuus-ajattelu tehtävän hylkäämiseen. Tällainen tilanne voisi syntyä esimerkiksi silloin, jos järjestäjät hukkaavat vartion arvostelupöytäkirjan ennen tulosten kirjaamista tulostuimistossa.

Asiaa on kuitenkin syytä suhteuttaa kilpailun kokonaistilanteeseen ja siihen, mitä asia vaikuttaisi *kaikkien* kilpailijoiden kannalta katsottuna. Tällöin voidaan joissain tilanteissa soveltaa ns. "*vähimmän pahan*" periaatetta ja pitää tehtävä kilpailussa, koska kaikki muut ovat saaneet siitä tuloksen. Vain kärsinyt vartio jää näin pisteittä. Ratkaisu on mahdollinen varsinkin silloin, kun kärsineen vartion kilpailullinen tilanne ei siitä merkittävästi muutu ja vartio hyväksyy ratkaisun.

Kärsineen vartion kannalta edullisempi ratkaisu voisi olla ns. "*sijoituksen säilyttävän*" periaatteen soveltaminen. Tällöin vartiolle annetaan tehtävästä sen verran pisteitä, että se sijoittuu loppupisteissä samalle sijaluvulle, johon se sijoittuisi, jos koko tehtävä poistettaisiin kilpailusta.

2.3. Kokouspöytäkirjat ja päätökset (säännöt §40)

Tuomarineuvoston sihteerinä toimii yleensä sen puheenjohtaja.

Tuomarineuvoston kokouksista laaditaan pöytäkirja. Pöytäkirjassa mainitaan kaikki tuomarineuvoston käsittelemät asiat sekä niistä tehdyt päätökset perusteluineen. Näin kaikki asiat on tarkistettavissa jälkikäteen.

Vastalauseista, kilpailusta sulkemisista ja muista yhtä vartiota koskevista tuomarineuvoston asioista tehdään aina myöskin erillinen päätös-asiakirja, joka toimitetaan asianosaiselle vartiolle päätöksenteon jälkeen.

Kaikki tuomarineuvoston toiminnasta tehdyt asiakirjat toimitetaan tuomarineuvoston toiminnan lakattua kaikille sen jäsenille sekä piirin kilpailujaostolle.

2.4. Tarkistuspyynnöt ja vastalauseet (säännöt §41 ja 42)

Tarkistuspyyntö ja vastalause ovat kaksi eri asiaa. Niiden välinen ero on määritelty tarkemmin partiotaitokilpailujen säännöissä.

Tarkistuspyynnöllä pyritään varmistamaan, ettei tuloslaskennassa tai muussa tilanteessa ole sattunut virhettä, joka aiheuttaisi virhettä tuloksiin. Tarkistuspyynnöt laaditaan yleensä kirjallisesti. Tarkistuspyynnön ottaa vastaan kilpailijoiden edustaja, joka antaa siitä tiedon

muulle tuomarineuvostolle. Tarkistuspyyntölomakkeita kannattaa varata valmiiksi kilpailijoiden edustajan käyttöön.

Useimmiten tarkistuspyyntö pystytään käsittelemään tulostoimistossa, mutta tarpeen vaatiessa otetaan yhteys rastipäällikköön ja/tai rastihenkilöstöön. Rastipäälliköiden ja rastihenkilöiden saavutettavuus on syytä varmistaa koko kilpailun ajaksi. Kun tarkistus on suoritettu, kilpailijoiden edustaja antaa vastauksen vartiolle.

Vastalauseet tehdään aina kirjallisesti. Vastalauseen käsittelee ja sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä päättää tuomarineuvosto. Tuomarineuvosto voi halutessaan kuulla muita asiaa tuntevia henkilöitä. Vastalauseen jättämisestä peritään sääntöjen määrittämä maksu. Tuomarineuvosto voi harkita maksun palauttamista, jos vastalause on aiheellinen ja vaikka sitä ei hyväksyttäisikään.

Tuomarineuvosto voi päätöksellään muuttaa vastalauseen esittämää asiaa myös eri tavalla, kuin vastalauseessa vaaditaan.

3. Sääntöjen tulkinta partiotaitokilpailuissa

3.1. Yleistä

Pääperiaatteena on, että sääntöjä noudatetaan. Jos on olemassa erityinen syy poiketa säännöistä, niin se voidaan tehdä. Poikkeaminen säännöistä on kuitenkin pystyttävä perustelemaan.

Säännöt määräävät useille asioille kilpailijan kannalta ankarat sanktiot. Kun muistetaan, että useat varsinkin nuorten sarjojen vartioista, eivät tunne sääntöjä kovinkaan hyvin, saattaa sääntöjen suoraviivainen tulkinta aiheuttaa vain turhaa pahaa mieltä kilpailijoissa. Toisaalta taas lepsuilu ja reagoimattomuus asioihin riistäytyy helposti piittaamattomuudeksi ja vilpillisyydeksi.

Tuomarineuvoston on syytä reagoida pienimpiinkin rikkeisiin, jotka on tehty tarkoituksella ylimääräisen edun tavoittelemiseksi. Toisaalta tuomarineuvoston ei ole pakko rankaista vartiota, joka rehellisen erehdyksen tai tietämättömyyden takia tekee jotain, mikä on säännöissä kielletty.

Yksittäistä kilpailuvartiota koskeissa asioissa on vartiota kuultava ennen päätöksentekoa. Ennen kilpailuvartion kannalta epäedullisen päätöksen tekoa tuomarineuvoston on oltava **varma**, että päätös on oikein perusteltu.

3.2. Vartion osanotto-oikeus (säännöt §8,9 ja 10)

Vartion osanotto-oikeudesta päätetään vartion ilmoittautumisen yhteydessä. Säännöissä on määrätty vartion ikärakenne ja jäsenmäärä.

3.2.1. Vartion kokoonpano ja ikä

Pääsääntöisesti vartiot osallistuvat kilpailuun sääntöjen määräämillä kokoonpanoilla ja ikärajoilla.

Poikkeuksia voidaan sallia seuraavanlaisissa tapauksissa, jos tuomarineuvosto voi olla varma, että kyseessä ei ole ylimääräisen edun tavoittelu.

- Oranssin tai Vihreän sarjan vartio, jossa vj on yli 16-vuotias, mutta vartion yhteisikä on sääntöjen määräämissä rajoissa.

- Yksi vartion jäsen on ali-ikäinen sarjassaan. Esim. sairastuneen tilalle tullut varamies.

- Vajaalukuinen vartio (esim. sairastapaus), jos vartiolle ei ole yhdessäkään tehtävässä hyötyä vajaalukuisuudesta.

Terve järki auttaa monessa tilanteessa. Esimerkiksi jos vihreän sarjan kilpailuun on ilmoittautunut neljän hengen vartio, jossa on kaksi viisitoista ja kaksi 16-vuotiasta poikaa ja kokoonpano on luonnollinen. Tällaisen vartion ei kuitenkaan kuulu enää kilpailla vihreän sarjan mestaruuksista, vaan oikea sarja on punainen.

Toisaalta, jos samaan sarjaan ilmoittautuu uudesta kilpailulippukunnasta oleva vartio, joka koostuu neljästä 11 - 12 -vuotiaasta vartiolaisesta ja 17 -vuotiaasta vj:stä. Tuomarineuvosto

voi esim. puhutella vartiota ja jos se on vakuuttunut vartion luonnollisuudesta, päästää sen kilpailuun mukaan sääntöjen ikärajoista huolimatta.

Tärkeintä on pyrkiä selvittämään, onko kyseessä ylimääräisen edun tavoittelu. Jos siltä näyttää, ei vartiota kannata päästää kilpailuun mukaan. Jos taas on selvää, että tilanne on aito, eikä vartio asiasta mitenkään hyödy, voidaan se päästää mukaan kilpailemaan mestaruuksista.

Vältyäkseen ongelmilta tuomarineuvosto voi kysyä esimerkiksi avajaisissa kaikilta kilpailijoilta, että hyväksyvätkö he säännöistä poikkeavan vartion kilpailuun mukaan. Jos muut vartion asian hyväksyvät, voi vartion päästää mukaan varsinaiseen kilpailuun.

Poikkeavan vartion voi ottaa kilpailuun mukaan myös siten, että se ei kilpaile jaettavista mestaruuksista, mutta on muuten normaalisti mukana kilpailun tuloslaskennassa.

Alaikäisten vartionjäsenien päästämisen maastoon on kuitenkin syytä harkita myös turvallisuus- ja vastuu kysymyksiä. Liian nuorta tai fyysisesti heikossa kunnossa olevaa vartionjäsentä ei kannata päästää kykyjään vaativampaan sarjaan kilpailemaan.

3.2.2. SP:n jäsenyyden ja henkilöllisyyden todistaminen

Pääsääntö on, että vartion jäseniltä edellytetään ilmoittautumisen yhteydessä jäsenkortin ja henkilöllisyystodistuksen esittämistä. Kaikkien kilpailijoiden tulee olla SP:n jäsenmaksun maksaneita ja heillä on oltava tosite maksusta mukanaan.

Jäsenkorttinsa hukanneiden ja unohtaneiden varalta kannattaa kilpailujärjestäjien ottaa SP:n jäsenlistat piiritoimistolta mukaan. Niistä asian voi helposti tarkistaa. Toinen käypä tapa todistaa jäsenmaksun suorittaminen on maksusta saatu kuitti. Maksu voi olla suoritettu vaikka kilpailupäivän aamuna. Näyttövelvollisuus on kuitenkin kilpailijalla. Jos jäsenmaksun maksamista ei pystytä ennen kilpailun alkua toteamaan, kannattaa vartio päästää kilpailuun mukaan ja tarkistaa asia mahdollisimman nopeasti. Mahdollisuudesta joutua kilpailun ulkopuolelle on kuitenkin syytä ilmoittaa vartiolle jo etukäteen.

Henkilöllisyystodistuksen pitää olla virallinen todistus. Poikkeuksia voi toki tehdä, kun voi olla varma, että kyseessä ei ole tarkoitushakuinen henkilöllisyyden väärentäminen. Jos mitään todistusta ei ole mukana voi ko. kilpailijaa pyytää kirjoittamaan kirjallisen vakuutuksen omasta henkilöllisyydestään.

3.3. Kilpailusta hylkääminen (Säännöt § 11)

Pääsääntöisesti kilpailusta hylkäämisissä noudatetaan sääntöjä. Seuraavaan on koottu tapauskohtaisesti joitakin esimerkitapauksia, joissa säännöistä voi poiketa.

Säännöt edellyttävät vartion koko kilpailusuorituksen hylkäämistä seuraavissa tapauksissa:

Vartion jakautuminen ilman tehtäväkäsken tai matkaohjeen lupaa

Tapausta kannattaa piirin kilpailuissa harkita tarkkaan. Pilkuntarkka tulkinta edellyttäisi tarkkaa seurantaa ja tällöin esim. tarpeillensa poistunut vartionjäsen saattaisi aiheuttaa vartion kilpailusuorituksen hylkäämisen. Ongelmia tulee siis siitä, kuinka määritellään hylkäämiseen johtava vartion jakaantuminen.

Jos vartio hajaantuu vaellustaipaleen aikana mutta ei tavoittele eikä saavuta sillä mitään lisäetua, voi vartiolle riittää asiasta muistuttaminen tai käytöspisteiden alentaminen.

Jos vartio jakaantuu ilman lupaa tehtäväsuorituksen aikana tarkoituksenaan ylimääräisen edun tavoittelu, voidaan esimerkiksi vain ko. tehtäväsuoritus hylätä.

Jos vartio jakaantuu vaellustaipaleella esim. siten, että parempikuntoiset kulkevat oikean reitin, ja väsyneemmät oikaisevat selvästi, on hylkäykselle vahvat perusteet.

Jakaantuminen on suurelta osin myös turvallisuuskysymys, mikä on syytä ottaa huomioon päätöksiä tehtäessä.

Luntaaminen tai kirjallisuuden käyttö

Luntaaminen tai kirjallisuuden käyttö on selkeä hylkäämisen peruste, kun kyseessä on tarkoitushakuinen ylimääräisen edun tavoittelu.

Lievemmissä tapauksissa rangaistukseksi voi riittää tehtävapisteen ja/tai käytöspisteen menettäminen.

Havainto tapahtuneesta on pyrittävä varmistamaan useammalta taholta. Tämän jälkeen vartiolle on hyvä kertoa heitä kohtaan esitetystä syytöksestä ja kuunnella heidän kommenttinsa. Tuomarineuvosto voi tarvittaessa pyytää vartion varusteet tarkistettaviksi.

Vartioiden välinen yhteistyö

Pikkuasioihin ei kannata puuttua. Raja kulkee siinä, missä avustaminen muuttuu selvästi tarkoitushakuisiksi vilpiksi, jolla pyritään saavuttamaan jotain ylimääräistä etua muihin kilpailijoihin nähden.

Ylimääräisen edun tavoittelu yhteistyöllä on selkeä hylkäämisen peruste. Rajatapauksissa voi harkita esim. tehtäväsuorituksen hylkäämistä ja/tai käytöspisteen menettämistä.

Poranterän tms. lainaamista voidaan pitää sallittuna, jos kyseessä on esim. pakollinen varuste, jota tehtävässä on muutenkin tarkoitus käyttää, eikä tehtävän tarkoituksena ole testata, muistiko vartio ottaa kaikki määrätyt varusteet mukaan. Tällöin se, että poranteränsä unohtanut vartio pystyy poraamaan reiän kätevyystehtävänsä, ei tuo heille mitään merkittävää lisäetua muihin vartioihin verrattuna.

Jos kyseessä on vaikeasti kuljetettavan tai muuten sellaisen varusteen lainaaminen, jonka poisjättämisestä on vartiolle hyötyä, on tilanne täysin toinen. Samoin esim. suunnistusrastin etsiminen yhteisvoimin, rastileimojen kopioiminen, tehtävävastauksien kertominen tulevista tehtävistä ilmoittaminen jne. Näissä tapauksissa vartion kilpailusuoritus tulee hylätä.

Ulkopuolinen apu

Ulkopuolisilta saatu apu, joka asettaa vartion kilpailullisesti muita parempaan asemaan ja on selkeästi tarkoitushakuista ylimääräisen edun tavoittelua, on selvä hylkäämisen peruste.

Tilanteet vaativat yleensä tulkintaa. Suksen saaminen rastihenkilökunnalta tai satunnaiselta sivustaseuraaajalta katkenneen tilalle, on yleensä hyväksyttävä asia. Kyseessä ei tyypillisesti ole ylimääräisen edun tavoittelu tai saaminen, vaan pikemminkin apu vartiota kohdanneeseen epäonneen. Jos taas uuden suksen ojentaa vartiota seuraava huoltaja, jonka tehtävänä on auttaa ja huoltaa vartiota kilpailun ajan, on hylkäämiselle selkeät perusteet.

Vartion huoltaminen kilpailun aikana

Vartion huoltaminen kilpailun aikana on selkeä hylkäämisen peruste, kun kyseessä on tarkoitushakuinen ylimääräisen edun tavoittelu. Lievemmissä tapauksissa voi esim. käytöspisteen menettäminen olla sopiva rangaistus.

Kahvipaketin saaminen kisaa seuraavalta kaverilta ei välttämättä aseta vartiota muita edullisempaan asemaan, varsinkin, jos sitä ei käytetä tehtäväsuorituksen tekemiseen. Tarkoitushakuinen huoltotoiminta on yleensä helppo erottaa ja on selkeä peruste hylkäämiselle.

Oma kartta

Oman kartan mukana pitäminen on selkeä hylkäämisen peruste, kun kyseessä on tarkoitushakuinen ylimääräisen edun tavoittelu. Lievemmissä tapauksissa voi esim. käytöspisteiden menettäminen olla sopiva rangaistus.

Jos kilpailu-uraansa aloitteleva, sääntöjä huonosti tunteva vartio eksymisen jälkeen turvautuu omaan varakarttaan eikä sen käyttäminen aseta heitä selkeästi muita parempaan asemaan, ei koko kilpailusuorituksen hylkääminen ole tarkoituksenmukaista.

Kännykät

Matkapuhelimen tms. viestintävälineen mukana pito kilpailuissa on selkeä kilpailusuorituksen hylkäämisen peruste. Asiasta on hyvä mainita kilpailujen avajaisissa. Matkapuhelimen tai muun viestintävälineen mukana pito luo mahdollisuuden vilppiin, jolla voi helposti saavuttaa etua muihin kilpailijoihin verrattuna.

Tavallisesti vartio kertoo pitävänsä matkapuhelinta mukana turvallisuusvarusteena, mitä ei partiotaitokilpailuissa pidä hyväksyä.

Jos vartion ei ole todettu käyttävän puhelinta kilpailun aikana, voidaan sen antaa jatkaa kilpailua sen ulkopuolella. Puhelin otetaan kuitenkin vartiolta pois, jottei tule kiusausta lainata sitä kaveriporukalle.

Jos puhelinta on todettu käytettävän, tai on selvää näyttöä sen avulla saavutetusta hyödystä, suljetaan vartio kilpailusta ja kuljetetaan kilpailukeskukseen.

Partiohengen vastainen käytös

Partiohengen vastainen käytös kilpailun aikana on selkeä hylkäämisen peruste selvissä tapauksissa, mutta se vaatii tuomarineuvostolta rohkeutta ja selkeää partiohengen tulkintaa.

Tekijöitä on erityisesti tämänlaatuisissa tapauksissa syytä kuulla ennen päätöksentekoa. Lievemmissä tapauksissa voidaan harkita muuta rangaistusta.

Esimerkkitapauksia voivat olla esimerkiksi vahingonteko ympäröivään maastoon, viljelyksiin, rakennuksiin tms, kilpailun kulun häiritseminen, huono käytös, alkoholin nauttiminen ja moni muu vastaavantapainen epäsovinnainen käyttäytyminen.

Sääntöjen rikkominen

Tarkoitushakuinen sääntöjen rikkomisen tulee aina selvissä tapauksissa johtaa vartion kilpailusuorituksen hylkäämiseen. Tulkinnanvaraisissa tapauksissa kannattaa harkita lievempiä rangaistuksia. Ratkaisu vaatii tuomarineuvostolta selkeää sääntöjen tulkintaa. Tekijöitä on erityisesti tämänlaatuisissa tapauksissa syytä kuulla ennen päätöksentekoa.

Sääntöjen rikkomiseen on syytä reagoida aina jollain tavalla. Jos rikkomuksiin ei puututa, alkaa sääntöjen merkitys vähetä, mikä johtaa eriarvoiseen kilpailuun.

Ennakkotiedot kilpailusta

Tarkoitushakuinen, edun tavoittelumielessä tehty, ennakkotietojen hankkiminen kilpailusta on selkeä hylkäämisen peruste. Lievemmissä tapauksissa kannattaa harkita muita ratkaisuja, kuten käytöspisteiden tai joidenkin tehtävapisteen menettämistä. Päätös olisi hyvä saada

syntymään jo ennen kilpailun lähtöä. Tekijöitä on erityisesti tämänlaatuisissa tapauksissa syytä kuulla ennen päätöksentekoa.

Esimerkiksi, vartion saadessa ennakolta tietoonsa jonkin kilpailun tehtävän, voi vartion tehtäväpisteet hylätä ko. tehtävän osalta. Näin varsinkin silloin, kun vartio on saanut tiedon vahingossa, tai yleensä muutoin kuin tarkoituksella, jotakin etua saavuttaakseen.

Jos ko. asia johtuu järjestelyissä tapahtuneesta virheestä (esim. vartio pääsee väärään paikkaan ja näkee jotain mikä paljastaa tehtävän) voi tehtävän osalta tarjota vartiolle jotain sovitteluratkaisua. Jos sopimukseen ei päästä, voi järjestäjä pyrkiä muuttamaan tehtävää siten, että ennakkotiedosta oleva hyöty poistuu. Jos muu ei auta, joudutaan tällainen tehtävä poistamaan kilpailuista.

Jos vartion todetaan tarkoitushakuisesti hankkineen tai saaneen ennakkotietoja kilpailuun liittyvistä asioista edunsaamistarkoituksessa, on kilpailusuorituksen hylkäämiselle selvät perusteet.

Säännöt edellyttävät tuomarineuvostoa harkitsemaan vartion kilpailusuorituksen hylkäämistä seuraavissa tapauksissa:

Tulen sytyttäminen, polttopuiden ottaminen, viljelyksillä ja piholla kulku jne...

Varmoissa tapauksissa tämä on selvä hylkäämisen peruste. Varsinkin tilanteissa, jossa vartio muutenkin käytöksellään osoittaa piittaamattomuutta yleisiä käytöstapoja kohtaan. Lievemmissä tapauksissa kannattaa harkita muunlaista ratkaisua.

Tulen tekeminen turvallisuussyistä tapahtuu yleensä tilanteessa, jossa kilpailun jatkaminen on muutenkin epätodennäköistä.

Kilpailuvarusteiden kuljettaminen lähdöstä maaliin

Tarkoitushakuinen pakkausten keventäminen tai vastaava toiminta kilpailun kuluessa on selkeä hylkäämisen peruste. Lievemmissä tapauksissa kannattaa harkita muunlaista ratkaisua.

Esimerkiksi rastia hakeva suunnistaja, joka jättää repun kumpareen alle, hyötyy tilanteesta nokkeluudestaan, eikä riko sääntöjen määrittämää varusteiden kuljettamisesta lähdöstä maaliin.

Vartio ei käy rasteilla annetussa järjestyksessä

Väärässä järjestyksessä rasteilla käyminen tai rastin väliin jättäminen on selvä hylkäämisen peruste, jos vartio tarkoitushakuisesti tavoittelee tällä jotain ylimääräistä etua (esim. lyhentää vaellusreittiään).

Tyypillisimmin kyseessä on eksynyt vartio, joka tulee "myöhemmälle" rastille kysymään neuvoa. Tällaisen vartion kilpailusuoritukselle on asiasta varmastikin enemmän haittaa kuin hyötyä, eikä vartion kilpailusuorituksen hylkääminen ole tarpeen.

Muita tilanteita, joissa tuomarineuvosto voi harkita vartion kilpailusuorituksen hylkäämistä (ei sääntöjen määrittelemiä):

Vartio etenee selvästi muita hitaammin ja viivästyttää näin kilpailua

Vartio voidaan tarvittaessa sulkea kilpailusta ja kuljettaa kilpailukeskukseen. Asiasta kannattaa neuvotella vartion kanssa ja tarvittaessa neuvoa heitä keskeyttämään.

Toisaalta, jos vartio on voimissaan ja haluaa yrittää päästä muiden tahtiin eikä järjestelyt siitä liiaksi vaikeudu, voi heille antaa mahdollisuuden jatkaa. Yksi ruuhkainen rasti saattaa

aiheuttaa sen, että jälkeen jäänyt vartio saavuttaa muun joukon ja pääsee kilpailun tahtiin mukaan.

Vartio viivyttelee tahallaan ja viivyttää tällä tavoin kilpailua

Vartion viivytyksessä tahallaan voi tuomarineuvosto sulkea sen kilpailusta ja kuljettaa sen kilpailukeskukseen. Vartiota kannattaa kuitenkin ensin puhutella ja ilmoittaa mahdollisista sanktioista etukäteen.

3.4. Tehtäväsuorituksen hylkääminen (säännöt § 13)

Tehtäväkäskyssä kiellettyjen varusteiden käyttö

Kiellettyjen varusteiden käyttö on selkeä hylkäämisen peruste. Vartion tehtäväsuorituksen voi hylätä, jos vartio on selvästi yrittänyt kielletyillä välineillä saavuttaa lisäetua muihin nähden.

Vastaavasti, jos kokematon vartio käyttää erehdyksessä kiellettyjä välineitä eikä siitä juuri hyödy, ei hylkääminen ole tarpeen.

Tehtäväkäskyn hengen vastainen suoritus

Ensisijaisesti tehtäväsuoritus pyritään arvostelemaan kuten se on suunniteltu arvosteltavaksi. Jos tämä ei ole mahdollista, voi vartion tehtäväsuorituksen hylätä vedoten tehtäväkäskyn hengen vastaiseen toimintaan. Jos tilanne on epäselvä, voi vartiolle tarjota mahdollisuuden suorittaa tehtävä oikealla tavalla. Tällöin täytyy kuitenkin huomioida ennakkotiedon merkitys tehtävän suorituksessa.

Muita tilanteita, joissa voi harkita tehtäväsuorituksen hylkäämistä:

Vartioiden välinen yhteistyö

Jos vartiot tekevät yhteistyötä tehtävän suorituksessa tavalla, joka asettaa heidät edullisempaan asemaan muihin vartioihin verrattuna, tulee yhteistyötä tehneiden vartioiden tehtäväsuoritukset hylätä.

Asiasta kannattaa aina kertoa vartiolle etukäteen ja kertoa perustelut epäilykselle sekä mahdolliselle tehtäväsuorituksen hylkäämiselle.

4. Muita tuomarineuvostolle kuuluvia asioita

4.1. Kilpailun muutokset kilpailun aikana

Kilpailun edetessä saattaa ilmaantua tilanteita, joissa kilpailun reittiä tai tehtäviä joudutaan muuttamaan kesken kilpailun. Näistä muutoksista päättäminen kuuluu aina tuomarineuvostolle.

Tällaisia tilanteita voivat olla esimerkiksi:

- reitin muuttaminen talvikisassa, kun ylitettäväksi aiotun järven jäälle on tullut runsaasti vettä
- kätevyystehtävän suoritusajan lyhentäminen tai tehtävän siirtäminen sisätiloihin kylmän sään takia
- tehtävän siirtäminen eri ajankohtaan ja paikkaan aikataulun pettämisen takia
- tehtävän poistaminen / muuttaminen toteutusolosuhteiden puuttumisen takia
- tehtävän poistaminen kilpailusta hävinneiden suoritustietojen takia
- kilpailun keskeyttäminen esim. yörastille ylipitkän reitin tai kovan kylmyyden takia
- jne.

4.2. Kilpailijoiden turvallisuus

Kilpailujen järjestäjä on velvollinen huolehtimaan osallistujien turvallisuudesta kilpailujen aikana. Tuomarineuvoston on reagoitava muuttuviin tekijöihin, jotka saattavat aiheuttaa vaaraa kilpailijoille tai toimitsijoille.

Ankarat sää-olot

Partiotaitokilpailuille ei ole määrätty pakkasrajaa, eikä muutakaan säähän liittyvää tilannetta, joka automaattisesti johtaisi johonkin erityismenettelyyn. Kilpailujen tuomarineuvoston tehtävä on päättää toimenpiteistä kilpailuviikonloppuna, jos vallitsevat sääolot muodostavat ylimääräisiä riskitekijöitä. Tuomarineuvosto voi kokoontua em. asioiden johdosta jo ennen kilpailua. Toisaalta myös järjestäjien on huolehdittava siitä, että tarvittaviin lisätoimiin varaudutaan jo etukäteen. Esimerkiksi erityisen kylmän sään vallitessa voivat toimenpiteet olla jotakin seuraavista:

1. Vartioiden varustus tarkistetaan ennen kilpailun alkamista, eikä huonoilla varusteilla varustautunutta vartiota päästetä maastoon.
2. Seisoskelua vaativat tehtävät siirretään sisätiloihin tai suorituspisteisiin rakennetaan lisäsuojia esim. tuulta vastaan. Tällaisten tehtävien suoritusajoja voi myös lyhentää, niistä voi jättää osia pois, siirtää parempaan kohtaan kilpailua tai äärimmäisessä tapauksessa ne voi poistaa kilpailusta kokonaan.
3. Matkan varrelle voi järjestää lämmittelyteltoja ja lämpimän mehun jakelupisteitä.
4. Kilpailijoiden varustusta tarkkaillaan kilpailun aikana ja lääkintähenkilöstö käsketään puhuttelemaan jokaista kilpailijaa jollekin rastille esim. ilmoittautumispisteeseen.
5. Sään aiheuttamista vaaratekijöistä varoitetaan ennen kilpailun alkua erillisillä tiedotteilla ja niistä mainitaan kilpailun avajaisissa.

6. Yörastin aikaa vievät tehtävät poistetaan kilpailusta ja vartiot majoitetaan yörastilla talvitelttoihin tai kuljetetaan yöksi kilpailukeskukseen.

4.3. Kriisitiedottaminen partiotaitokilpailuissa

Kriisitiedottamisella tarkoitetaan tässä yhteydessä onnettomuus- ja vastaavista tilanteista tiedottamista kilpailijoille ja muille tahoille kuten huoltajille, vanhemmille ja tiedotusvälineille.

Kriisitiedottamisesta vastaa kilpailun johtaja yhdessä kilpailun järjestäjän (Hämeen Partiolaiset ry) kanssa. Kriisitiedottamisella ei tarkoiteta yhteydenottoa pelastusviranomaisiin niissä tilanteissa, joissa jokainen kansalainen katsoo sen velvollisuudekseen.

Kriisitiedottamisessa on tärkeää, että annettava tieto on oikeaa ja tarkoituksenmukaista. Tästä syystä muiden kuin kilpailun johdon ja järjestelyvastuussa olevan tahon edustajien ei pidä levittää tietoja. Kilpailijoille voidaan antaa tietoa sattuneista haavereista esimerkiksi huhujen leviämisen välttämiseksi. Tiedotusvälineille ei pidä antaa tarpeetonta tietoa ilman yhteydenottoa piirin johtoon ja tiedotusvastaaviin.

LIITE 1

Tarkistuspyyntö

Vartio täyttää:

Sarja: _____

Rasti no: _____

Tehtävä: _____

Tehtävä no: _____

Vartion nimi: _____

Vartion numero: _____

Yhteyshenkilö: _____

Känny (jos on): _____

Havaittu / oletettu virhe, johon oikaisupyyntö kohdistuu:

Perustelut:

Allekirjoitus: _____

Toimisto täyttää:

Oikaisupyyntö vastaanotettu klo _____

Vastaanottaja: _____

Tuomarineuvoston vastaus:

Jatkokäsittely: Tulostoimistoon

Ei aiheuta toimenpiteitä

Muutos korjattu: Tulostoimiston listoihin

Tulostaululle

Päätös saatettu vartion tietoon klo _____

Kuittaus: _____

LIITE 2

Vastalause

Sarja: _____ Vartion nimi: _____

Vartion numero: _____ Yhteyshenkilö: _____

Puhelin: _____

Asia tai tehtävä, johon vastalause kohdistuu:

Perustelut:

Allekirjoitus: _____

LIITE 3

Tuomarineuvoston pöytäkirja, Sherwood –99

Tuomarineuvosto: Puhis: Petteri Lavikko, Valvojat: Maria Nurminen ja Taru Tumi,
Kilpailijoiden edustaja: Sami Yli-Äyhö, Kilpailun johtaja: Jukka Pulkkinen

1. Ei saapuneet ja ulkopuoliset vartiot

- ei saapuneet: 70, 67,53, 2, 31
- ulkopuolella: 50, 51, 22, 34
- vartio 101 sisäpuolella

1. Päätettiin tehtäväjärjestys:

1. lähtökätevyys / katapultti, 2. Tekstiviestitys, 3. EA / Villihevonen

2. Päätettiin poistaa matkapuhelimet vartioilta luntauksen estämiseksi. Palautettiin kuusi kännyä, kun niitä kyseltiin avajaisissa.

3. Lisärasti 2 väärässä paikassa viestimiehen ja vartion 100 mukaan. Päätettiin muuttaa viestimies oikealle paikalle.

4. Oranssin vartio 9 Kuutit hukannut karttansa. Päätettiin antaa uusi kartta vartiolle, jotta osaa loppuille rasteille.

5. Läträys, nyöri ja säkki: Arvostelu muutettu 1,5 x keskimäinen tulos, jotta saadaan pisteisiin jotain järkeä.

6. Tarkistuspyyntö vartiolta 56: ihmeteltiin nollia. Tupassa väärä kaava. Muuttaa myös muiden vartioiden tuloksia. Tulostetaan uudet tulostaululle.

7. Arvioinnissa tehtävässä arvioitavat narut erilaisia. Yksi vartio arvioi solmut mukaan. Tiesivät oman tuloksensa ilman solmuja, joten vähennettiin heidän tuloksestaan solmujen osuus.

8. Palkintojenjakoa päätettiin aikaistaa eli se alkoi 10 min tulosten julkaisun jälkeen, koska kenelläkään ei ollut huomauttamista tuloksista.

LIITE 4

Pystykarsinta -99

PÖYTÄKIRJA

TUOMARINEUVOSTO

30.1.1999

Kokouksissa läsnä: Ville Karaila, pj; Kari Koivuluoto, kilpailijoiden edustaja; Mikko Hieta, valvoja; Timo Uotila, kilpailun johtaja.

1. Muutokset tehtävä- ja pisteluetteloon

- Kylmän ilman vuoksi kaikkien sarjojen tehtävä kiritaival jää pois.
- orvin lähtötehtävän maksimiaika muutetaan 60 minuutiksi.

2. Ilmoittautuneet vartiot

harmaa 11 vartiota, pois vartio 90

ruskea 11 vartiota, ulkopuolella vartio 63

punainen 5 vartiota, ulkopuolella vartio 50

sininen 7 vartiota, ulkopuolella vartiot 41, 43

vihreä 11 vartiota, pois vartiot 22, 23, 27, 31; ulkopuolella vartiot 28, 20, 25, 24

oranssi 8 vartiota, pois vartiot 3, 4, 8, 10, 12, 15; ulkopuolella vartiot 9, 6

Ennen kilpailua vajaina ilmoittautuneet vartiot siirrettiin kilpailun ulkopuolelle. Kisan aikana vajaalukuisiksi joutuvat vartiot saavat jatkaa kilpailussa, mikäli vartion jäsenen keskeyttäminen johtuu välinerikosta. Muussa tapauksessa vartio jatkaa kilpailun ulkopuolella.

3. Sinisen sarjan vartio Pulu 40, yhdellä mennyt suksi rikki, jonka johdosta vartio tuli vajaalukuisiksi. Vartio saa jatkaa kilpailussa.

4. Tarkastuspyyntö: sinisen sarjan vartio 64, Sika ohjattiin rastilta väärään suuntaan. Vartio pyysi hyvitystä tavoiteaikaan. Rastilla kuitenkin on ollut viitoitus, jota vartio ei ole huomionnut.

päätös: vartiolle hyvitetään 15 minuuttia

5. Tarkastuspyyntö: Punaisen sarjan vartio 50 siirrettiin kisan alussa ulkopuolelle vajaalukuisuuden vuoksi. Myöhemmin tuli ilmi, että vajaalukuisuus johtui välinerikosta. Vartio palautettiin kisaan.

LIITE 5

KAAPPI-94
Tuomarineuvosto

VASTALAUSE

27.3.94

Mamot Hyytyy
vj Markus Vuolahti

Vastalause Harmaan sarjan tehtävästä numero 22, Murtomaa. Vartiomme suoritus hylättiin luisteluun perustuen. Vartiollemme ilmoitettiin, että vartion viimeinen jäsen luisteli lähtötilanteessa.

Teemme vastalauseen maastohiihtoliitosta saamiimme tietoihin nojautuen. Liitosta sanottiin, että pääsääntöisesti hylkäämiseen aiheuttavaan päätökseen tarvitaan havainto kahdelta tarkkailijaparilta. Luistelun tulee olla selvää luistelua, eikä rytmivaihdoksista aiheutuva muutama luistelupotku anna syytä hylkäämiselle. Lisäksi todettiin, että jokainen tapaus käsitellään aina tapauskohtaisesti.

Kyseisessä tehtävässä maasto oli erittäin vaihtelevaa, rytmivaihdoksia tuli miltei jatkuvasti, latupohja oli epätasainen, paikoitellen reitillä oli useita eri latu-uria ja latu puuttui lähes koko matkalta(lukuun ottamatta jää-osuuksia). Olosuhteet rytmin ja eheän tyylin säilyttämiselle olivat hankalat.

Mielipiteemme on, että kyseinen luistelutapaus, ylämäen jyrkkenevässä kohdassa tapahtunut, on nimenomaan rytmivaihdoksesta tapahtunut 2 - 3 potkun luistelu. Tämä "rike" on vartiomme ainut rike tämän tehtävän aikana, eikä mielestämme anna aihetta hylkäämispäätökselle.

Emme toki tiedä perustuvatko järjestäjien luistelutarkkailijoiden hylkäämis-perusteet maastohiihtoliiton sääntöihin, mutta ei niiden mielestämme pitäisi tämän tyyllisissä kilpailuissa ainakaan ankarammat olla.

Markus Vuolahti

LIITE 6

KAAPPI-94

SELVITYS TUOMARINEUVOSTOLLE VASTALAUSEASIAN KÄSITTELYYN

“Murtomaa” -tehtävän hylkääminen

Vartio sai kaksi luistelumerkintää.

1. Matalatörmä / Rastimies Mikko Hieta

- vartio luisteli(ainakin yksi jäsen) heti alusta 20 - 30 m tasaisella, sitten ylämäkeä ja vielä ylämäen loivempaa osuutta.
- kaksi rastimiestä oli arvioimassa tilannetta, kuten muidenkin vartioiden osalta.
- rastipäällikkö Anna Sepponen vahvistaa, että tarkkailukäytäntö oli sama kaikkien vartioiden kohdalla.
- tällä tarkastuspaikalla vain “Mamot” sai hylkäysmerkinnän luistelun takia harmaassa sarjassa. Muut hylätyt kävelivät tms.
- Taru Tumi muistaa tilanteen ja keskustelun toisen rastihenkilön kanssa ko. vartion luistelusta

2. Reitin varrella lähellä Harmaan/Ruskean-Punaisen reitin yhdistymistä/rastimiehet Maria Nurminen ja Ville Karaila

- Ville ponnahti esiin, jolloin vartion keulamies huusi “perinteistä, perinteistä”
- Maria nousi piilosta ja näki vartion viimeisen jäsenen luistelevan 2 - 3 potkua.

Hän pystyy vahvistamaan vain nuo potkut. Tätä ei järjestäjän mukaan voinut pitää riittävänä hylkäämisperusteena.

2.4.1994 asiat ylös kirjasi Jussi Vuorisalmi

LIITE 7

KAAPPI -94 PÖYTÄKIRJA

Tuomarineuvosto

Aki Solala

Tuomarineuvoston puhelinkokous 7.-8.4.1994

Läsnä: Aki Solala(puheenjohtaja), Petteri Lavikko(valvoja), Ismo Halivaara (kilpailijoiden edustaja) ja Jussi Vuorisalmi(kilpailunjohtaja)

1. Silli, vihreä 203, vartion sulkeminen kilpailun ulkopuolelle.

Päätettiin sulkea Vihreän sarjan vartio numero 203, Silli kilpailusta.

Perustelut: Vartion yhteisikä ylittää säännöissä määrätyn vartion maksimi-ian. Vartio palauttaa mitalit ja palkinnot kilpailun voittajille.
Päätös oli yksimielinen.

2. Mamot Hyytyy -vartion tehtävästä numero 22 tekemä vastalause.

Päätettiin hylätä Mamot Hyytyy -vartion tehtävästä numero 22, Murtomaa, tekemä vastalause.

Perustelut: - tuomarineuvoston tekemien selvitysten perusteella rastihenkilöiden tekemä hylkäämispäätös on tehty selkeässä tilanteessa, jossa tulkintavirheen mahdollisuutta ei ole ollut.
- tuomarineuvosto katsoi tehtyjen selvitysten perusteella, että tehtävän arvostelussa käytetty tulkinta ei ole ollut niin ankara, että sitä olisi syytä jälkikäteen muuttaa.
Päätös oli yksimielinen.

Tampereella 7.4.1994

Aki Solala

Tuomarineuvoston puheenjohtaja

Liitteet: Mamot Hyytyy -vartion vastalause

Jakelu:

- Kaappi -94 kilpailun tuomarineuvoston jäsenet
- Kaappi -94 kilpailun järjestelytoimikunta ja tuloslaskenta
- SP:n kilpailuryhmä